

СХВАЛЕНО Рішення педагогічної ради Опорного закладу освіти Кілійський заклад загальної середньої освіти №4 Кілійської міської ради (протокол № 13 від 25 серпня 2025 року)	ЗАТВЕРДЖУЮ Директорка Опорного закладу освіти Кілійський заклад загальної середньої освіти №4 Кілійської міської ради _____ Валентина ІВАНЕНКО серпня 2025 року
---	---

**Освітня програма
Опорного закладу освіти
Кілійського закладу загальної середньої
освіти №4 Кілійської міської ради,
другий рівень повної загальної середньої
освіти – базова середня освіта (5-9 класи)
на 2025-2026**

ЗМІСТ

Пункт	Назва пункту	Сторінка
1	Вступна частина	3
2	Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	7
3	Загальний обсяг навчального навантаження	8
4	Типовий навчальний план	11
5	Навчальний план закладу освіти для 5-8 класів з українською мовою навчання на 2025/2026 навчальний рік	15
6	Перелік модельних навчальних програм до навчальних планів для 5-8 класів закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (5-9 класи)	21
7	Опис форм організації освітнього процесу	26
8	Організація інклюзивного навчання	32
9	Опис інструментарію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	38
10	Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти	44

1. Вступна частина

Тип закладу освіти – заклад загальної середньої освіти.

Організаційно-правова форма – комунальний заклад.

Засновник - Кілійська міська рада.

Повна назва — Опорний заклад освіти Кілійський заклад загальної середньої освіти № 4 Кілійської міської ради.

Місцезнаходження освітнього закладу: 68300, Одеська область, Ізмаїльський район, м. Кілія, вул. Вишнева, 62-А.

Орієнтовна кількість 5-8 класів – 9, з них: 5 –х -2, 6-х – 2, 7-х – 3, 8 х-3 .

Орієнтовна кількість учнів 5-8 класів - 247.

Статутом закладу загальної середньої освіти визначено: мовою освітнього процесу є державна мова.

Загальні положення освітньої програми закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти - базова середня освіта

Освітня програма Опорного закладу освіти Кілійського закладу загальної середньої освіти №4 Кілійської міської ради, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (5-9 класи), (далі – **Освітня програма**) розроблена відповідно законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р (зі змінами)), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (зі змінами) (далі – **Державний стандарт**), на основі Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120) (далі – **Типова освітня програма**).

Типова освітня програма окреслює обов’язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом.

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості; забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5–6 класи (адаптаційний) і 7–9 класи (базове предметне навчання), що враховують вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання

(компетентностей), визначених Державним стандартом.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст Освітньої програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і

навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Вона схвалена педагогічною радою закладу загальної середньої освіти та затверджена його директором.

Освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною Освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті закладу.

На основі визначеного в Освітній програмі закладу навчального плану педагогічна рада складає, а його керівник затверджує річний навчальний план (один або декілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркового освітніх компонентів, зокрема, навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, та кількість навчальних годин на тиждень (та/або кількість годин на навчальний рік).

Мета діяльності закладу освіти полягає в створенні умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного учня, його морального, інтелектуального, фізичного, художньо-естетичного зростання, формування ключових компетентностей. Заклад має виховати громадянина демократичного суспільства, яке визнає освіченість, вихованість, культуру найвищими цінностями, незмінними чинниками соціального прогресу. Нове покоління

людей повинно бути здатним ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати і примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства.

Основними завданнями закладу освіти є:

- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;
- підвищення якості освітньої діяльності освітнього закладу та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним стандартам і вимогам;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування у школярів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;
- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе;
- запровадження в школі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою

Навчання за Освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти,

досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

- Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 12.01.2016 № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 (зі змінами).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати навчання за Освітньою програмою за інших умов.

Продовження навчання у 5-8-х класах здійснюється у відповідності до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05.05.2018 за № 564/32016 (зі змінами).

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг річного навчального навантаження в закладах із навчанням українською мовою для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-8 класу (базове предметне навчання базової середньої освіти) відповідно до Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120), розділ 3, Додаток 1, наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Кількість годин на тиждень і рік													
Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас			8 клас		
		мі н	ма кс	різн иця по галу зі	мі н	ма кс	різн иця по галу зі	мі н	ма кс	різн иця по галу зі	мі н	ма кс	різн иця по галу зі
Мовно-літературна	На тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3	8	12	4
	На рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105	280	420	140
Математична	На тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4	7	3
	На рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70	140	245	105
Природнична	На тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2	8	10	2
	На рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70	280	350	70
Соціальна і здоров'я збережувальна	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5	2	3	1
	На рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5	70	105	35
Технологічна	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35
Інформаційна	На тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1,5	3	1,5

	На рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35	52,5	105	52,5
Мистецька	На тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	2	1
	На рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	70	35
Фізична культура ¹	На тиждень	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
	На рік	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень	7,5			9,5			6,5			6,5		
	На рік	262,5			332,5			227,5			227,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34			35			36		
	На рік	1085			1190			1225			1260		

Гранично допустиме навантаження учнів*** *	На тиждень	28			31			32			33		
	На рік	9 80			1 08 5			11 20			11 55		

1. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

4. Типовий навчальний план

Типовий навчальний план містить:

орієнтовний перелік навчальних предметів та Інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів; розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами; години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням).

Навчальне навантаження, орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти в закладах із навчанням українською мовою для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-8 класів (базове предметне навчання базової середньої освіти) згідно з Типовим навчальним планом для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, розділ 4, **Додаток 3 до Типової освітньої програми (далі - Типовий навчальний план)**, наведено в **Таблиці 2**.

Кількість годин на вивчення окремих навчальних предметів та інтегрованих курсів у типовому навчальному плані орієнтована на мінімальну кількість навчальних годин, визначену базовим навчальним планом базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

У Типовому навчальному плані визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, які можна: перерозподіляти між різними освітніми галузями, урахувавши особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти;

використовувати для вибіркових освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проєктної

діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

Заклад освіти розробляє навчальний план як частину освітньої програми закладу освіти на основі одного з варіантів типових навчальних планів цієї типової освітньої програми.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також навчальні предмети / інтегровані (зокрема міжгалузеві) курси вибіркового освітнього компонента з урахуванням освітніх потреб учнівства, що відображається в навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Заклад освіти може додавати в навчальний план вибіркові освітні компоненти, що не вказані в Типовій освітній програмі. Для цих освітніх компонентів заклад освіти використовує модельні навчальні програми, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» / «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, або на основі модельних розробляє навчальні програми, які затверджує педагогічна рада закладу освіти.

Керуючись пунктом 26 Державного стандарту, заклад освіти визначає: кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах кількості годин, визначених Типовою освітньою програмою для відповідної освітньої галузі (додатки 1, 2);

кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх компонентів галузі в межах навчальних годин, визначених освітньою програмою закладу для відповідної освітньої галузі; кількість навчальних годин на вивчення вибіркового освітніх компонентів у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами заклад освіти може використовувати для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси) до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1) або перерозподіляти їх на вибіркові освітні компоненти та/або для проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема для подолання втрат у навчанні.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або Інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада, яка схвалює Освітню програму закладу освіти.

Таблиця 2

Типовий навчальний план для 5-8 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Інтегровані курси /	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження				Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження			
		5 кл ас	6 кл ас	7 кл ас	8 кл ас		5 кл ас	6 кл ас	7 кл ас	8 кл ас
Мовно-літературна	Інтегрований мовно-літературний курс	6,5	6,5	5,5	5	Українська мова	4	4	3	3
	Інтегрований курс літератур	2,5	2,5	2,5	2	Українська література	1,5	1,5	1,5	1
						Зарубіжна література	1	1	1	1
						Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3
						Друга іноземна мова*				
Математична	Математика	4	4	4	4	Алгебра			2,5	2,5
						Геометрія			1,5	1,5
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	1,5	1	7	8	Біологія			2	2
						Географія		1	2	2
						Фізика			2	2
						Хімія			1	2
	Природничі науки*			2	2					

Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі	1	1	1	0,5					
						Підприємництво і фінансова грамотність				0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1	1,5	1,5	2	Історія України		0,5	0,5	1
						Всесвітня історія		0,5	0,5	0,5
						Громадянська освіта		0,5	0,5	0,5
	Інтегрований курс історії		1	1	1,5					
						Правознавство				
Інформатична						Інформатика	1	1	1	1,5
Технологічна						Технології	1	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	1	1	1	1	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
						Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізична культура						Фізична культура	3	3	3	3
	Міжгалузеві інтегровані курси ³									
Мовно-літературна	Драматургія і театр	1	1	1	1					
Мистецька										
Математична	STEM	1,5	1,5	1,5	1,5					
Природнична										
Технологічна										
Технологічна	Робототехніка	1	1	1	1					
Інформатична										

Соціальна та здоров'язбережувальна	Безпековий практикум	0,5	0,5	0,5	0,5					
Технологічна										
Природнича										
Соціальна та здоров'язбережувальна	Курси соціального, емоційного та етичного спрямування	0,5	0,5							
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5	6,5		7,5	9,5	6,5	6,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34	35	36		31	34	35	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33		28	31	32	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28 +3	31 +3	32 +3	33 +3		28 +3	31 +3	32 +3	33 +3

* Друга іноземна мова, інтегрований курс «Природничі науки» у 7-9 класах, міжгалузеві курси, курси соціального, емоційного та етичного спрямування впроваджуються за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами

5. Навчальні плани закладу освіти

На основі Типового навчального плану складено Річний навчальний план для 5-8 класів (Таблиця 3), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, для реалізації кожної освітньої галузі Державного стандарту.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами навчальних планів закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (5-9 класи), визначаються закладом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані закладу освіти.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами навчальних планів закладу загальної середньої освіти використовуються для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (вивчення навчальних предметів/інтегрованих курсів) :

☒ **мовно-літературної освітньої галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Українська мова»: 8-А,Б,В кл. по 0,5 год.

- навчальний предмет «Українська література»: 5-А,Б кл. по 0,5 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7 – А,Б,В кл. по 0,5 год.; 8- А, Б,В кл. по 1 год.

- навчальний предмет «Зарубіжна література»: 5-А,Б кл. по 1 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б,В кл. по 0,5 год.; 8 – А, Б, В кл. - 1 год.

- навчальний предмет «Англійська мова»: 8 –А, Б,В кл. по 0,5 год.

☒ **математичної освітньої галузі, а саме:**

- інтегрований курс «Математика»: 5-А,Б класи по 1 год., 6 А,Б кл. по 1 год.;

- навчальний предмет «Алгебра»: 7-А,Б кл. по 0,5 год. 8-А,Б,В кл. по 0,5 год;

- навчальний предмет «Геометрія»: 7-А,Б,В кл.по 0,5 год.; **8-А,Б,В кл. – по 0,5 год.**

☒ **природничої освітньої галузі, а саме:**

- інтегрований курс «Пізнаємо природу»: 5А,Б кл. по 0,5 год., 6- А,Б кл. по 1 год.;

- навчальний предмет «Географія»: 6-А,Б кл.– по 1 год.;

- навчальний предмет «Біологія»: 7 –А,Б кл. по 0,5год., **8- А,Б,В кл. по 0, 5 год.**

☒ **громадянської та історичної освітньої галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Історія України»: 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б,В кл. по 0,5 год., 8-А,Б, В кл. по 0,5 год.

- навчальний предмет «Всесвітня історія» 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б кл. по 0,5 год., **8-А,Б,В кл. по 0,5 год.**

▣ **мистецької освітньої галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Образотворче мистецтво»: 5-А,Б кл. по 0,5 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б,В кл. по 0,5 год.;

- **інформатичної галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Інформатика» 5-А,Б кл. по 0,5 год., 6- А,Б кл. по 0,5 год., 7- А,Б кл. по 1 год.

- **технологічної галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Технології» 5 – А, Б кл. по 1 год., 6- А, Б кл. по 1 год.,

Вибіркові освітні компоненти:

▣ **мовно-літературна галузь, мистецька галузь:**

Міжгалузевий інтегрований курс «Драматургія і театр» 5-А,Б кл. по 1 год. 6- А, Б кл. по 1 год., 7-А, Б,В кл. по 1 год.;

- **Соціальна та здоров'язбережувальна галузь:**

навчальний предмет «Етика» 5-А, Б кл. по 0,5 год., 6 - А, Б кл. по 0,5 год.,

- **Міжгалузевий інтегрований курс «Безпековий практикум»** **8 – А, Б, В кл. по 0,5 год.;**

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах для 5-8 класів (**Таблиця 3**).

Таблиця 3
(додаток 3 до Типової освітньої програми)

**Навчальний план для 5-8 класів
з українською мовою навчання на 2025/2026 навчальний рік**

		5 -А,Б класи	6- А, Б класи	7-А,Б класи	8 –А,Б,В класи
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3+0,5
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1+1
	Зарубіжна література	1+1	1+0,5	1+0,5	1+1
	Англійська мова	3,5	3,5	3,5	3+0,5
Математична	Інтегрований курс «Математика»	4+1	4+1	-	-
	Алгебра	-	-	2,5+0,5	2,5+0,5
	Геометрія	-	-	1,5+0,5	1,5+0,5
Природнича	<i>Інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»</i>	1,5+0,5	1+1	-	-
	Біологія	-	-	2+0,5	2+0,5
	Географія	-	1+1	2	2
	Фізика	-	-	2	2
	Хімія	-	-	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі «Здоров'я, безпека та добробут»</i>	1	1	1	0,5+0,5
	Вибірковий освітній компонент: навчальний предмет «Етика»	1	1		
	<i>Підприємництво і фінансова грамотність</i>	-	-	-	0,5

Громадянська та історична	<i>Інтегрований курс історії та громадянської освіти</i> «Вступ до історії України та громадянської освіти»	1	-	-	-
	Історія України	-	0,5+0,5	0,5+0,5	1 +0,5
	Всесвітня історія	-	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Громадянська освіта	-	0,5	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1+0,5	1+0,5	1+1	1,5
Технологічна	Технології	1+1	1+1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5	
	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5	
	Мистецтво				1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
	Вибіркові освітні компоненти				
Мовно-літературна	Міжгалузевий інтегрований курс «Драматургія і театр»	1	1	1	
Мистецька					
Соціальна та здоров'язбережувальна	Міжгалузевий інтегрований курс «Безпековий практикум»				0,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5	6
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		28+3	31+3	32+3	33+3
Гранично допустиме навантаження на учня		28	31	32	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31 +3	32 + 3	33 + 3

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами навчальних планів закладу загальної середньої освіти використовуються для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (вивчення навчальних предметів/інтегрованих курсів) та вибіркові освітні компоненти :

☑ мовно-літературної освітньої галузі, а саме:

- навчальний предмет «Українська література»: 5-А,Б кл. по 0,5 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7 – А,Б,В кл. по 0,5 год.; 8- А, Б,В кл. по 1 год.
- навчальний предмет «Зарубіжна література»: 5-А,Б кл. по1 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б,В кл. по 0,5 год.; 8 – А, Б, В кл. - 1год.
- навчальний предмет «Англійська мова»: 8 –А, Б,В кл. по 0,5 год.
- навчальний предмет «Українська мова»: 8-А, Б, В кл. по 0,5 год.

☒ **математичної освітньої галузі, а саме:**

- інтегрований курс «Математика 5-А,Б кл. по 1 год, 6 А,Б кл. по 1 год.,;
- навчальний предмет «Алгебра»: 7-А,Б,В кл. по 0,5 год., 8 А,Б, В кл. по 0,5 год.

- навчальний предмет «Геометрія»: 7-А,Б,В кл.по 0,5 год.; **8-А,Б,В кл. – по 0,5 год.**

☒ **природничої освітньої галузі, а саме:**

- інтегрований курс «Пізнаємо природу»: 5А,Б кл. по 0,5 год., 6- А,Б кл. по 1 год.;

- навчальний предмет «Географія»: 6-А,Б кл.– по 1 год.;

-навчальний предмет «Біологія»:7 –А,Б,В кл. по 0,5год., **8- А,Б,В кл. по 0,5 год.**

☒ **громадянської та історичної освітньої галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Історія України»: 6-А,Б кл. по 0,5 год.,7-А,Б,В кл. по 0,5 год.; 8-А,Б, В кл. по 0,5 год.

- навчальний предмет «Всесвітня історія» 6-А,Б кл. по 0,5 год.,7-А,Б,В кл. по 0,5 год., **8-А,Б,В кл. по 0,5 год.**

☒ **мистецької освітньої галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Образотворче мистецтво»: 5-А,Б кл. по 0,5 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б,В кл. по 0,5 год.;

- навчальний предмет «Музичне мистецтво»: 5 А,Б кл. по 0,5 год., 6-А,Б кл. по 0,5 год., 7-А,Б,В кл. по 0,5 год.;

- **інформатичної галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Інформатика» 5-А,Б кл. по 0,5 год., 6- А,Б кл. по 0,5 год., 7- А,Б,В кл. по 1 год.

- **технологічної галузі, а саме:**

- навчальний предмет «Технології» 5 – А, Б кл. по 1 год., 6- А, Б кл. по 1 год.,

Вибіркові освітні компоненти:

☒ **мовно-літературна галузь, мистецька галузь:**

Міжгалузевий інтегрований курс «Драматургія і театр» 5 А,Б-кл. по 1 год., 6- А, Б кл. по 1 год., 7-А, Б,В кл. по1год.;

- **Соціальна та здоров'язберезувальна галузь:**

- навчальний предмет «Етика» 5-А, Б кл. по 0,5 год., 6 - А, Б кл.по 0,5 год.,

- міжгалузевий інтегрований курс «Безпековий практикум» **8 – А, Б, В кл. по 0,5 год.**

Річний навчальний план для 5-8 класів зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем.

6. Модельні навчальні програми

Логічна послідовність вивчення навчальних предметів/інтегрованих курсів розкривається у відповідних **модельних навчальних програмах**, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або **навчальних програмах**, затверджених педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами із зазначенням кількості годин, необхідної для провадження послідовності досягнення результатів навчання здобувачів освіти з відповідних навчальних предметів/інтегрованих курсів, їхнього змісту та видів навчальної діяльності учнів.

У разі використання годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (на вивчення інтегрованого курсу/навчального предмета) за вибором, до **переліку модельних навчальних програм/навчальних програм закладу освіти**, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (5-9 класи), на навчальний рік додається навчальна програма цього інтегрованого курсу/навчального предмета.

Заклад освіти здійснює **вибір модельних навчальних програм** для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795 «Про надання грифа "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти» (зі змінами))

Таблиця 4
(додаток 5 до Типової освітньої програми)

Перелік модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (5-7 класи)

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська література, зарубіжна література)	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В. Заболотний В.В. Лавринчук В.П. Плівачук П.В. Попова Т.Д.
	«Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В. Заболотний В.В. Лавринчук В.П. Плівачук П.В. Попова Т.Д.
	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П. Січкач С.І. Шило С.Б.
	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В. Слоньовська О.В. Ярмутьська І.В.

	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Рудніцька Н.П. Мацевко-Бекерська Л.В.
	«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Рудніцька Н.П. Мацевко-Бекерська Л.В. Ісаєва О., Клименко Ж., Юлдашева Л., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова. 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти»	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотнікова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М.
Математична	« <u>Математика. 5-6 класи</u> » для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Природнича	«Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д. Гільберг Т.Г. Колісник Я.І.
	«Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П. Карпюк Г.І. Гладковський Р.В. та ін.
Природнича	«Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б.Г. Гельфгат І.М. Божинова Ф.Я

		Ненашев І.Ю Кірюхіна О.О.
Природнича	«Хімія.7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Лашевська Г.А.
Природнича	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.
Громадянська та історична освіта	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О. Щупак І.Я.
	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І. О., Бурлака О. В. та ін.
	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Щупак І. Я. , Желіба О.В.та інш.
	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І. Ремех Т.О. Малієнко Ю.Б. Мороз П.В.
Соціальна та здоров'язберезувальна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л.
	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л.
	«Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кузнєцова А.Я., Довгань А.І., Чесникова О.В.

Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
	«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
Інформатична	«Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І. та інші
	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І. та інші
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г.
	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г.
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломोєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Педан О. С. та інші.
Соціальна та здоров'язбережувальна	«Етика. 5-6 класи. (інтегрований курс)»	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є, Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.
Соціальна та здоров'язбережувальна	«Безпековий практикум» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Суходольська А.,Кісільова С., Казанжи Т
Мовно-літературна Мистецька	«Драматургія і театр.5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Старагіна І.П., Чужинова І.Ю Івасюк О.М
Мовно-літературна Мистецька	«Драматургія і театр.7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Старагіна І.П., Івасюк О.М Матусяк А., Бакула Б

7. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес у 5-8 класах організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання — дослідницькі, інформаційні, проекти,

сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі (зкладах) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник І підписують батьки (особи, які їх замінюють).

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формують класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, із навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 № 808, поділяються на групи:

5 –А,Б класи:

- під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі;
- 5-Б клас під час проведення занять з української мови, англійської мови, технологій

6 –А,Б класи:

- під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі;

- **6 Б клас** під час проведення занять з української мови, англійської мови, технологій
- 7 –А,Б класи:**
- під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.
- 8 –А,Б,В класи:**
- під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі;
- **8- А,Б** під час проведення занять з української мови

Режим роботи закладу загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта (5-8 класи):

- **режим навчання** – п'ятиденний навчальний тиждень;
- **змінність** – одна зміна;
- **початок занять** – о 8: 30;
- **тривалість уроків** – **45 хвилин**
- **тривалість перерв** встановлюється відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 року № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394 (зі змінами):

5-8 класи:

- I перерва** – **10 хвилин;**
- II перерва** – **10 хвилин;**
- III перерва** – **15 хвилин;**
- IV перерва** – **15 хвилин;**
- V перерва** – **10 хвилин;**
- VI перерва** – **10 хвилин.**

Форми здобуття загальної середньої освіти, другий рівень повної загальної середньої освіти – базова середня освіта, адаптаційний цикл (5-8 класи):

- **інституційна** – очна;
- **змішане навчання (з використанням технологій дистанційного навчання)** – на випадок потреби, на період надзвичайних ситуацій, на період воєнного стану.
- **індивідуальна** – сімейна/домашня, екстернатна, педагогічний патронаж (згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 12.01.2016 року № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 (зі змінами)).

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 18 serpnia 2022 roku za № 932/38268) внесено зміни:

«2. У розділі V Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205, zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 10 listopada 2020 roku za № 1111/35394:

1) пункт 1 підрозділу «Вимоги до організації освітнього процесу» доповнити новими абзацами такого змісту:

- «В умовах воєнного стану, для учнів, які перебуваючи за кордоном здобувають освіту у другу зміну, початок занять повинен бути не пізніше 16:00 години.

2) підрозділ «Вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання» доповнити новим пунктом 10 такого змісту:

«10. В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

- 5-6 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;
- 7-9 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин.

Згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 12.01.2016 № 8, zareestrovanim v Ministerstvi yustitsii Ukrainy 03 lyutogo 2016 r. za № 184/28314 (зі змінами), **за заявою батьків** заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізувати індивідуальну освітню траєкторію учня. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою.

У разі потреби (перевищено епідеміологічний поріг захворюваності на ГРВІ, COVID-19, надзвичайний стан тощо) освітній процес в 5-7 класах може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій) та здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання.

В освітньому процесі можуть використовуватися цифрові платформи, які дають змогу реалізувати авторські методичні задуми, створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами,

диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн уроки, оперативно надавати зворотній зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати портфоліо.

З метою забезпечення в закладі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час навчання з використанням дистанційних технологій організовується через платформу «Нові знання» (електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденники тощо). Також дистанційне навчання може відбуватися за допомогою онлайн-занять через Zoom, Google Meet; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою «На Урок», «Всеосвіта», Liveworksheets, LearningApps, Kahoot!; використання платформи Google Classroom тощо.

Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних технологій може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проектну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу та має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводиться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибіркву перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Міністерством освіти і науки України рекомендовано вчителям під час уроку впроваджувати психологічні хвилинки, які допоможуть здобувачу освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштувати на урок, на плідну роботу, завдяки чому створюватиметься сприятлива атмосфера, яка дасть змогу дітям розслабитися, зняти емоційне напруження, відновити почуття безпеки та психоемоційного комфорту, що є природним механізмом стабілізації. Регулярне впровадження психологічних хвилинок у зручний час та слухній нагоді допоможе здобувачу освіти стати більш спокійним, врівноваженим, а також дасть змогу краще зрозуміти свої почуття. Учитель має сам визначити, коли і у який час провести психологічну хвилинку (лист Міністерства освіти і науки України від 24 серпня 2023 року № 1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році»).

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу освіти.

Метою освітньої галузі фізичної культури відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти є гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом,

Освітня галузь «Фізична культура» реалізується через навчальний предмет «Фізична культура», модельна навчальна програма до якого побудована за модульною системою. Вона містить інваріантну (обов'язкову) та варіативну складову. До інваріантної частини належать модуль: теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка, зміст якого реалізовується упродовж кожного уроку.

Змістове наповнення варіативної складової заклад освіти формує самостійно із модулів, запропонованих модельною навчальною програмою.

Критеріями відбору варіативних модулів є: наявність

матеріально-технічної бази, регіональні традиції, кадрове забезпечення та бажання учнів.

На вибір учнів, урахувавши критерії відбору варіативних модулів, упродовж навчального року заклад освіти пропонує 12 варіативних модулів:

- Дитяча легка атлетика
- Бадмінтон
- Футбол
- Волейбол
- Гімнастика
- Gool Games
- Рухливі ігри
- Петанк
- Військово- спортивні ігри
- Фризбі
- Стритбол
- Аеробіка

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Кількість учнів у класах (наповнюваність класів) не може бути менше п'яти осіб та перевищувати 30 осіб.

8. Організація інклюзивного навчання

Пунктами 5-6 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (зі змінами)), який набув чинності з 01 січня 2022 року, передбачено, що керівник закладу освіти на підставі заяви одного з батьків (інших законних представників) учня та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, що надається інклюзивно-ресурсним центром, утворює інклюзивний клас та організовує інклюзивне навчання з урахуванням рівня підтримки, рекомендованого інклюзивно-ресурсним центром. За наявності в закладі освіти кількох класів із здобувачами освіти одного року навчання учні розподіляються пропорційно між такими класами з урахуванням рівнів підтримки, а саме:

не більше одного учня, який потребує четвертого чи п'ятого рівня підтримки;

не більше двох учнів, які потребують третього рівня підтримки;

не більше трьох учнів, які потребують другого рівня підтримки.

Учні, які потребують першого рівня підтримки, розподіляються між класами без урахування кількості таких осіб.

До з'єднаного класу (класу-комплекту) учні зараховуються без урахування кількості таких осіб.

Керівник закладу має надати до Відділу освіти та молодіжної політики Кілійської міської ради клопотання про внесення змін до структури та граничної чисельності закладу щодо введення посади асистента вчителя.

Для забезпечення надання корекційно-розвиткових послуг та здійснення закупівельдопоміжних засобів для навчання осіб з ООП керівник закладу освіти направляє до Відділу освіти та молодіжної політики Кілійської міської ради клопотання про виділення закладу відповідного фінансового ресурсу до кількості годин, передбачених у висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

До вищезазначених клопотань обов'язково мають бути додані:

- копія наказу про утворення інклюзивного класу/групи;
- копія заяви батьків осіб з ООП;
- копія висновку ІРЦ;
- відповідні бюджетні запити та розрахунки.

Для кожної дитини з ООП створюється команда психолого-педагогічного супроводу, яка діє на підставі положення про команду психолого-педагогічного супроводу в закладі освіти (на підставі Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»).

Дитина з ООП має свою індивідуальну програму розвитку (далі – ІПР) й індивідуальну освітню траєкторію. В індивідуальній програмі розвитку зазначається кількість годин та напрями корекційно-розвиткових занять, визначенні ІРЦ. Години корекційно-розвиткових занять не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження на учнів з ООП.

Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Відповідно до висновків інклюзивно-ресурсного центру протягом навчального року організуються корекційно – розвиткові заняття для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами 5-А, 7-Б класів (Таблиця 5).

Таблиця 5
до Освітньої програми

Корекційно – розвиткові заняття для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами 5-А, 6-Б, 7-Б класів на 2025/2026 навчальний рік

Кількість здобувачів освіти з ООП	Рівень підтримки	Назва корекційно – розвиткового заняття	Кількість годин	Навчальні програми, гриф Міністерства освіти і науки України
5-А клас				
2	4	Розвиток мовлення	2	Програма корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів для дітей із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву (авт. Омельченко І. М., Федорович Л. О.). Гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 4 засідання комісії зі спеціальної педагогіки від 17.08.2022, зареєстровано в Каталозі навчальної літератури та навчальних програм за № 6.0047-2022
		Корекція розвитку	2	«Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку), 5-9 класи. Автори: Сак Т. В., Прохоренко Л. І. Гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 17 до наказу МОН від 26.07.2018 № 814)

		Соціально-побутове орієнтування	2	Програма 3 корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку соціально-побутове орієнтування (авт. Остапенко Л.І., Тарновська Л. І.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 4 засідання комісії зі спеціальної педагогіки від 17.08.2022, зареєстровано в Каталозі навчальної літератури та навчальних програм за № 6.0049-2022)
	4	Розвиток мовлення	2	Програма 3 корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів для дітей із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву (авт. Омельченко І. М., Федорович Л. О.). Гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 4 засідання комісії зі спеціальної педагогіки від 17.08.2022, зареєстровано в Каталозі навчальної літератури та навчальних програм за № 6.0047-2022)

		Корекція розвитку	2	Програма корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток когнітивної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (авт. Сак Т. В., Прохоренко Л. І.) Гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 17 до наказу МОН від 26.07.2018 № 814)	3
		Соціально-побутове орієнтування	2	Програма корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку соціально-побутове орієнтування (авт. Остапенко Л.І., Тарновська Л. І.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 4 засідання комісії зі спеціальної педагогіки від 17.08.2022, зареєстровано в Каталозі навчальної літератури та навчальних програм за № 6.0049-2022)	3
6-Б клас					
2	4	Розвиток мовлення	3	Програма корекційно-розвиткової роботи для 5-9 (10) класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення («Корекція мовлення») (авт.	3

				Трофименко Л.І). Гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 17 до наказу МОН від 26.07.2018 № 814)
	2	Соціально-побу тове орієнтування	2	Програма 3 корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку соціально-побутове орієнтування (авт. Остапенко Л.І., Тарновська Л. І.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 4 засідання комісії зі спеціальної педагогіки від 17.08.2022, зареєстровано в Каталогі навчальної літератури та навчальних програм за № 6.0049-2022)
7-Б клас				
1	2	Розвиток мовлення	1	Програма 3 корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (авт. Омельченко І. М., Федорович Л. О.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України №1148 від 26.09.2016)
		Корекція розвитку	1	«Корекція розвитку» (корекція особистісного розвитку), 5-9 класи. Автори:

				Логвінова І. П., Кучеренко О. Ю. Гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 17 до наказу МОН від 26.07.2018 № 814)
--	--	--	--	---

9. Опис інструментарію оцінювання

Згідно з Законом України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-8 класів здійснюється згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», в якому

окреслено підходи до оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту.

Система оцінювання має на меті допомогти вчителеві конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Основними функціями оцінювання є:

- *формувальна* (забезпечує відстеження навчального поступу);
- *констатувальна* (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- *діагностувальна* (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- *коригувальна* (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- *орієнтувальна* (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- *мотиваційфно-стимулювальна* (активізує внутрішній й зовнішній мотиви до навчання);
- *розвивальна* (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- *прогностична* (ставить цілі навчання на майбутнє);
- *виховна* (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення

результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12 та/або в оціночних судженнях).

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання (**Додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»**) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями (**Додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»**).

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Один рівень складається з 3 балів, які в сумі дають 12.

початковий (1–3 бали);

середній (4–6 балів);

достатній (7–9 балів);

високий (10–12 балів).

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично і системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми)

Правила і процедури оцінювання

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкти; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентацій результатів завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

До оцінювання наскрізних умінь може долучатися практичний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних(цифрових) технологій, зокрема відеоконференцій.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню/учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання

Формувальне – інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю визначити потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів/учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає як процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю/вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів/учениць до підсумкового оцінювання та відслідкувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета/інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем/вчителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденників спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня/учениці тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними

рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня – розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього – уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого – уміння оцінювати навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний етап(від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання посереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи. Яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої діяльності.

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема/розділ тощо) здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання

Метою **підсумкового оцінювання** є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли учні із обов'язковими очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їх проведення вчитель/вчителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2) до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «**Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання**» з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр вчитель / вчителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів що постали перед учнями, та коригування освітнього процесу.

Семестрова оцінка може підлягати коригуванню.

Процедура коригування семестрової оцінки встановлюється пунктом 3.2 розділу 3 Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставлять на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня/учениці протягом року.

Процедуру та особливості коригування річної оцінки визначає Інструкція з ведення класного журналу учнів 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

Цей документ був затверджений ще 2008 року і не відповідає сучасним вимогам, тому потребує оновлення.

Особливості коригування річної оцінки встановлює Порядок переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання (пункт 10), затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 30 липня 2015 року за № 924/27369 (зі змінами)

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

Свідоцтво досягнень

Свідоцтво досягнень (Додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093. «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання») складається з двох частин:

1. *Характеристика навчальної діяльності.* Тут учителі оцінюють рівень сформованості наскрізних умінь в учня/учениці наприкінці навчального року. Йдеться про розуміння прочитаного, висловлення власної думки, критичне і системне мислення, ініціативність тощо.

Оцінок у цьому розділі нема. Учитель лише визначає один із рівнів сформованості того чи того уміння: «Має значні успіхи», «Демонструє помітний прогрес», «Потребує уваги і допомоги». Заповнювати цю частину свідoctва вчителі можуть колегіально або це може робити класний керівник.

2. Характеристика результатів навчання. У цьому розділі виставляють бали за навчальні предмети/інтегровані курси щосеместрово й за рік. Спочатку вчитель виставляє бал за окремі групи результатів навчання, які визначено в Державному стандарті базової освіти. Після цього виводить загальну оцінку за семестр

За кожен з цих груп результатів навчання вчитель виставляє оцінку. Загальна оцінка за семестр формується на підставі чотирьох оцінок за групами результатів, а річна — на основі семестрових.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

10. Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

❖ *кадрове забезпечення освітньої діяльності:*

викладання в 5-8 класах повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями, а саме:

Кількісний склад педпрацівників	Освітній рівень	Фаховий рівень	Професійно-кваліфікаційний рівень	Педагогічний стаж

кількість педагогічних працівників (вчителів -предметників)	магістр (спеціаліст)	бакалавр	педагогічний	непедагогічний	категорія				Педагогічне звання		до 3-х років	від 3 до 10 років	від 10 до 20 років	понад 20 років
					вища	перша	друга	спеціаліст	«старший вчитель»	«учитель-методист»				
34	31	3	33	1	24	7	-	3	14	7	1	3	11	19
	91%	9%	97%	3%	70%	21%		9%	41%	21%	3%	9%	32%	56%

- ❖ *навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності* – Державний стандарт початкової освіти, навчальні програми, підручники, які мають гриф Міністерства освіти і науки України;
- ❖ *матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності* – для учнів 5-8 класів створено освітнє середовище із розподілом приміщення кабінетів на відповідні осередки; забезпечено ресурсами для навчання (підручники, відповідні дидактичні матеріали та технічне оснащення); освітній процес відбувається через призму наскрізних ліній та базується на партнерських відносинах учителя, учня та його батьків:

№ з/п	Назва приміщення	Кількість	Стан
1.	Навчальні кабінети для 5-7-х класів	12	Облаштовані
2.	Бібліотека	1	Облаштована
3.	Актова зала	1	Облаштована

4.	Спортивна зала	1	Облаштована
5.	Їдальня	1	Облаштована
6.	Внутрішні вбиральні	3	Облаштовані
7.	Шкільне подвір'я	1	Облаштоване
8.	Кабінет медичної сестри	1	Облаштований
9.	Кабінет інформатики (з мережею Інтернет)	2	Облаштовані

- ❖ *якість проведення навчальних занять* – за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність;
- ❖ *моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)* проводиться згідно з вимогами навчальних програм відповідно до плану роботи закладу загальної середньої освіти.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчального плану та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників – відповідно до плану роботи закладу загальної середньої освіти.

Структура 2025/2026 навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Відповідно до Закону України «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (19 червня 2022 року № 2315-IX):

«Верховна Рада України постановляє:

I. [Розділ X](#) "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про повну загальну середню освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 31, ст. 226 із наступними змінами) доповнити пунктом 2⁻¹ такого змісту:

"2⁻¹. Під час дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року [№ 64/2022](#), затвердженим [Законом України](#) "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні":

1) зупиняється дія положень:

[частини третьої](#) статті 10 цього Закону (тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення);

частин [другої](#) та [п'ятої](#) статті 12 цього Закону щодо максимальної кількості учнів у класі (наповнюваності класу) державного, комунального закладу освіти, крім здобуття освіти за очною (денною) або вечірньою формою;

2) тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України»

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 року № 1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» освітній процес у 2025/2026 навчальному році розпочнеться 01 вересня 2025 року і триватиме до 30 червня 2026 року.

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

Тривалість та структура навчального року визначається закладом з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, навчальної практики, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні, інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу освіти. Педагогічною радою закладу освіти визначаються також тривалість навчального тижня (п'ять чи шість днів), дня, занять і відпочинку.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 01 вересня по 26 грудня, 80 навчальних днів

II семестр - з 12 січня по 29 травня, 95 навчальних днів

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 27 жовтня по 02 листопада, 7 календарних днів

зимові з 27 грудня по 11 січня,

16 календарних днів

весняні з 23 березня по 29 березня,

7 календарних днів

Тривалість канікул у закладі загальної середньої освіти протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів.

У разі посилення карантинних обмежень, продовження дії воєнного стану в структурі 2025/2026 навчального року можливі зміни (за рішенням педагогічної ради) термінів й дат семестрів/канікул, форми навчання.

Свято «Останній дзвінок» проводиться 29 травня.

